

4. GALA thema's

In dit hoofdstuk beschrijven we per GALA thema wat de huidige situatie is; wat we willen bereiken (doelen en resultaten) en met wie we daarvoor samenwerken. Zoals in het vorige hoofdstuk aan de orde is gekomen zijn sport en cultuur belangrijke pijlers van onze sociale basis. Dat betekent dat onze doelen binnen de GALA thema's ook door inzet van sport en cultuur worden bereikt. Dit staat niet opnieuw per thema benoemd.

4.1. Terugdringen gezondheidsachterstanden

Huidige situatie

Gezondheidsachterstanden hangen samen met maatschappelijke problemen, denk aan werkloosheid, laaggeletterdheid, armoede, een ongezonde leefomgeving en een gebrek aan sociale relaties. Het een versterkt het ander: want wie een slechte gezondheid heeft, kan moeilijker meedoen. Meedoen zorgt ervoor dat mensen in hun levensonderhoud kunnen voorzien of onvoorziene uitgaven kunnen betalen. We leggen de focus vanuit dit thema op regelingen voor minima, laaggeletterdheid/laag opleidingsniveau en alcoholpreventie:

- Het jeugdfonds voor sport en cultuur is als onderdeel van ons minimabeleid een voorliggende voorziening voor gezinnen die moeten rondkomen van een zeer laag inkomen. Hieronder vallen mensen met een bijstandsuitkering en mensen met een laag inkomen uit werk of een andere uitkering.
- Uit de indicatoren van de GGD NOG blijkt dat 32% van de inwoners van Berkelland een laagopleidingsniveau heeft. Dit is hoger dan het regionale en landelijke percentage. Mensen met een laag opleidingsniveau hebben vaker een chronische aandoening en ervaren hun gezondheid als slechter dan mensen met een hoger- of wetenschappelijke opleiding.
- Daarnaast wordt extra aandacht besteed aan het gebruik van alcohol onder jongeren in Berkelland. Uit de laatste data vanuit de GGD blijkt een toename van alcoholgebruik onder jongeren in Berkelland. Dit heeft impact op de ontwikkeling van de hersenen, waaronder de cognitieve functies, zoals het leren en de concentratie. Dit verkleint op lange termijn de kansen op de arbeidsmarkt.

Doelen

- Meer inwoners van Berkelland zijn taal-, reken- en digitaalvaardig;
- We verminderen financiële belemmeringen van inwoners voor hun deelname aan maatschappelijke activiteiten op het gebied van sport, cultuur, educatie en school;
- Het aanbod van Jeugdfonds Sport en Cultuur biedt alle kinderen en jongeren uit gezinnen rond het bestaansminimum de kans om structureel te sporten en/of aan cultuur te doen.
- Jongeren zijn zich bewust van de risico's van het nuttigen van (overmatig) alcohol.

Resultaten

2023

- De regionale aanpak Laaggeletterdheid is vertaald naar een aanpak voor de gemeente Berkelland en geïmplementeerd.
- Het herkennen, signaleren en doorverwijzen van Laaggeletterdheid is geborgd in reguliere werkprocessen in de verschillende domeinen: armoede, schulden en binnen de Voormekaar teams.
- In samenwerking met de bibliotheek en andere ketenpartners is een aanpak ontwikkeld om de doelgroep laaggeletterden beter te bereiken.

- Het minimabeleid is geëvalueerd
- Met het project Talent in actie hebben we aandacht voor nieuwkomers die ondersteuning nodig hebben aanvullend op de inburgering of bestaand aanbod voor inwoners. Hiermee willen we hun potentieel optimaal benutten voor de arbeidsmarkt of d.m.v. vrijwilligerswerk.
- In samenwerking met scholen, Tactus, jongerenwerk en GGD worden er op elke middelbare school projectdagen gehouden gericht op de preventie van alcohol (en drugs) misbruik en het leren stellen van grenzen in vriendschappen.

2024 t/m 2026

- Een aanbod om de NT1 doelgroep te bereiken is getest en ontwikkeld.
- Iedere laaggeletterde is passende hulp geboden om (digi)taal- en/of rekenvaardiger te worden.
- Bekendheid Laaggeletterdheid onder werkgevers is vergroot. Zij maken gebruik van de werkgeversaankpak (digitale) basisvaardigheden voor werknemers.
- Het minimabeleid is geactualiseerd en geïmplementeerd
- De Berkellandwijzer is verder verbeterd, zodat regelingen toegankelijker zijn voor inwoners.
- De projectdagen op middelbare scholen (zie resultaat 2023) worden na 2025 geëvalueerd – en bij positief resultaat- voor langere tijd geborgd.

4.1.1. Kansrijke Start

Een goede start begint al voor de geboorte en maakt dat kinderen, zowel lichamelijk als psychisch, minder risico hebben op het ontwikkelen van gezondheidsproblemen. De ontwikkeling die kinderen doormaken vanaf de conceptie tot aan de peuterleeftijd van twee jaar vormt het fundament voor de rest van het leven. Deze periode is bepalend voor hun ontwikkeling, hechting en communicatieve vaardigheden.

Huidige situatie

Naast de inzet op het voorkomen van risicofactoren vanaf de conceptie tot de peuterleeftijd, zetten wij in op beschermende factoren die de negatieve invloed van risicovolle situaties verkleinen. Goede voorlichting, ondersteuning en begeleiding van ouders en kind zijn van groot belang. Daarbij maken wij zoveel mogelijk gebruik van bewezen effectieve interventies. Denk aan Nu Niet Zwanger en Voorzorg. Op Oost-Achterhoeks niveau hebben wij een lokale coalitie Kansrijke Start gevormd. Daarmee is samenwerking tussen het medisch en sociaal domein tot stand gekomen. Deze coalitie bestaat uit: Streekziekenhuis Koningin Beatrix, Verloskundig Samenwerkingsverband Oost Achterhoek, Unio jeugdgezondheidszorg, GGD NOG, GGNet, Gemeenten Aalten, Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk, Naviva Kraamzorg, Huisartsen Zorg Oost Achterhoek.

Doelen:

- Het versterken van de lokale coalitie Kansrijke Start, om zo te komen tot een verdere gezamenlijke aanpak tijdens de eerste 1000 dagen: voor, tijdens en na de zwangerschap;
- Inzet op de samenwerking tussen het medisch en het sociaal domein om kwetsbare gezinnen te bereiken en te ondersteunen, zowel bij gezondheidsproblemen als bij achterliggende sociale problemen. Zo kan de juiste hulp op de juiste plek en het juiste moment worden geboden.

Resultaten

2023:

- Regionale afspraken voor continueren Nu Niet Zwanger na 2023 zijn gemaakt;
- Komen tot regionale ketenafspraken Kansrijke Start waar ook zorgverzekeraar Menzis bij is aangesloten;
- Continueren samenwerking medisch en sociaal domein in POP-poli.

2024

- Evalueren Voorzorg in de lokale situatie en bij positief resultaat de inzet van middelen voor Voorzorg na 2024 structureel maken.
- Evaluatie ouderteam heeft in sub-regionaal (PPJ-)verband plaatsgevonden en is besloten over voortzetting ervan of een soortgelijke interventie ter voorbereiding op ouderschap in de komende jaren;
- Het verder aanvullen en verbeteren (koppelen aan gezonde leefstijl) van de zorgpaden: zorgverleners in de geboortezorg vinden de juiste contactpersonen die (aanstaande) ouders in een kwetsbare situatie kunnen ondersteunen.

2025

- Verbeteren van het bereik van de doelgroep (aanstaande) ouders in een kwetsbare situatie) door inzet van ervaringsdeskundigen
- Het verbeteren van vroegsignalering en handelingsbekwaamheid binnen de lokale coalitie Kansrijke Start.
- Zowel lokale als regionale inzet voor gezond zwanger worden (preconceptievoorlichting en -zorg) en gezonde leefstijl zwangeren.

2026

- Evalueren/monitoren ingezette interventies en borging hiervan.

4.2. Een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten

De inrichting van de dorpen, kernen en buitengebied kan bijdragen aan het verbeteren van de omgevingskwaliteit voor inwoners en bezoekers. Dit biedt kansen om gezondheidsachterstanden te verkleinen, de druk op het dagelijks leven te verlagen en inwoners vitaler oud te laten worden.

4.2.1. Gezonde leefomgeving

Huidige situatie

We hebben de visie voor Berkelland uitgewerkt vanuit een integraal perspectief. Dat wil zeggen dat het niet alleen om ruimtelijke vraagstukken gaat, maar ook over sociale en economische vraagstukken en ontwikkelingen. Dit is onder andere gedaan in de Omgevingsvisie Berkelland; Sport- en Beweegvisie Berkelland 2033, het Groenbeleidsplan en het Beleidsplan 'Spelen en Bewegen in de openbare ruimte'. En dit wordt gedaan in het volkshuisvestingsprogramma dat in ontwikkeling is.

We streven naar voldoende groen, ruimte om te spelen, elkaar te kunnen ontmoeten, wandel- en zitgelegenheid, en voorzieningen om actief bezig te kunnen zijn voor jong en oud. Dit gebeurt in de openbare ruimte in bijvoorbeeld parken, speelplekken en trapveldjes in de wijken. We zien daarbij ook een nadrukkelijke rol voor bestaande sportparken en -accommodaties om zich ook tot een meer openbare voorziening te ontwikkelen. Daarnaast hebben we ook aandacht voor de relatie tussen kernen en het buitengebied in Berkelland.

Voorbeelden zijn faciliteiten op het gebied van survival sport, 'urban sports', beweeg- en hardlooproutes en MTB-routes. Concreet zijn zogeheten KWIEK-beweegroutes een goed initiatief voor de invulling van sportieve buitenruimte in kernen. We zoeken hier ook de verbinding met het beleidsplan 'Spelen en Bewegen in de openbare ruimte'.

Voor ouderen streven we naar optimale mogelijkheden om zelfstandig te wonen in een uitnodigende leefomgeving. Deze leefomgeving is ook een belangrijk aandachtspunt in het nationale woon- en zorgprogramma voor ouderen (WOZO) en 'Een thuis voor iedereen' – het nationale programma voor de huisvesting van aandachtsgroepen. Momenteel werken we aan een visie op wonen, welzijn en zorg binnen het volkshuisvestingsprogramma onder de omgevingsvisie.

Doelen:

- We werken aan een leefomgeving waarin gezonde keuzes makkelijker te maken zijn.
- Bij de realisatie van passende woonvormen voor verschillende doelgroepen is oog voor een gezonde leefomgeving.
- Ouderen kunnen zoveel mogelijk in de eigen omgeving blijven meedoen.

Resultaten

2023:

- In 2023 hebben we grof in beeld wat het verschil tussen vraag en aanbod is qua woonvormen/leefomgeving onder ouderen. Dit doen we met ouderen, welzijn, zorg en corporaties.
- In 2023 ontwikkelen we de seniorenhuisbezoeken/heerlijk thuis in huis bezoeken door. We koppelen het actief aan landelijke campagnes met bewustwording over eerder nadenken over later.

2024:

- We zorgen voor goede voet- en fietsverbindingen tussen de dorpen en het buitengebied.
- Er zijn nieuwe openbare beweegplekken zoals KWIEK-beweegroutes.
- We hebben per dorp in beeld wat het verschil tussen vraag en aanbod is qua woonvormen/leefomgeving onder ouderen. Dit doen we met ouderen, welzijn, zorg en corporaties.
- We maken dan ook dorps/wijkplannen om verschillen te overbruggen.
- Ook treffen we voorbereidingen voor het lokale volkshuisvestingsprogramma. Dit stemmen we in regionaal verband af.

2025:

- In 2025 geven we uitvoering aan de gemaakte plannen.

2026:

- Bestaande sportparken en -accommodaties ontwikkelen zich tot een meer openbare voorziening.

4.2.2. Klimaatverandering

Huidige situatie

De gemeente Berkelland heeft een hitteplan vastgesteld welke een lokale uitwerking is van het Nationaal Hitteplan. Het plan is gericht op praktische uitvoering op lokaal niveau. Het plan richt zich op de mensen die het meest kwetsbaar zijn voor hitte en op het functioneren van individuele verzorgers, professionals, zorginstellingen, maatschappelijke organisaties en sportverenigingen tijdens perioden van hitte. In dit plan vinden professionals, vrijwilligers, mantelzorgers en inwoners achtergrondinformatie en praktische tips voor de uitvoering van hun rol tijdens een aanhoudende periode van hitte.

Om dit plan goed te kunnen uitvoeren met onze lokale partners is het nog nodig een platform op te richten waarin alle partners zijn vertegenwoordigd.

Doelen:

- Het voorkomen, beperken en aanpakken van hitte gerelateerde gezondheids- en welzijnsproblemen, ziekte en sterfte.

Resultaten:

2023:

- Het beschrijven van rollen en taken voor de gemeente, GGD en andere lokale (maatschappelijke) organisatie op het moment dat het RIVM het Nationaal Hitteplan afkondigt, zodat kwetsbare inwoners tijdens aanhoudende hitteperioden worden bereikt.

2024:

- Het bieden van een platform voor kennis- en ervaringsuitwisseling van betrokken lokale organisaties, met als doel het verbeteren van de zorg voor kwetsbare inwoners in de gemeente ten tijde van hitte.

2025:

- Het bevorderen van de zelfredzaamheid van inwoners en de samenredzaamheid voor kwetsbare inwoners voorbereidend op en tijdens aanhoudende hitte.

Samenwerking

De gemeente Berkelland heeft een overeenkomst voor onbepaalde tijd getekend met Stichting Steenbreek. De stichting geeft informatie, advies en ondersteuning op vier kernthema's: biodiversiteit, klimaatadaptatie, sociale cohesie en gezondheid in de leefomgeving. Daarnaast werkt de gemeente samen met GGD NOG; Regiocoördinator van Buurtdiensten Berkelland; Welzijnsraad Berkelland en HuisartsenZorg Oost-Achterhoek.

4.3. Versterken Sociale Basis

Huidige situatie

De sociale basis in Berkelland is een samenspel van inwoners, vrijwilligers, mantelzorgers, professionals en de gemeente. In de sociale basis worden informele en formele voorzieningen en activiteiten georganiseerd (sociale infrastructuur). Dit doen we samen met sport-, cultuur- en welzijnsorganisaties. De sociale basis in Berkelland bestaat uit alle

algemene voorzieningen, waaronder ook sport en cultuur-organisaties. We hebben de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in deze basis, zodat iedereen mee kan doen. Zo is het Platform Vrijwilligers in het leven geroepen en is er een website [Berkelland Doet! \(berkellandwijzer.nl\)](https://berkellanddoet.nl) gemaakt om de vraag en het aanbod op het gebied van vrijwilligerswerk en burenhulp met elkaar te matchen. En speelt het jongerenwerk sinds 2019 een belangrijke rol voor jongeren. Het jongerenwerk wordt aankomende jaren verstevigd en uitgebreid, waaronder de rol van jongerenwerk binnen het onderwijs. Het Knooppunt Mantelzorg is opgericht en voorziet in een grote behoefte. Alle voorzieningen zijn voor inwoners te vinden op de Berkellandwijzer, Max Vitaal, Sjors Sportief, Berkelland Doet en Berkelland Actief [Home \(berkellandactief.nl\)](https://berkellandactief.nl). Omdat we erkennen dat elke wijk anders is, geven we extra aandacht aan een specifiek thema in een wijk waar dat nodig is. Dit baseren we op het Plan van de sociale wijkontwikkeling en komt tot uiting in het project Neede Noord-Oost 'Meer dan Steen alleen'. Met de aanpak nemen we de zichtbare leefomgeving onder handen én investeren we in de sociale leefomgeving. Het gaat om een meerjarig en innovatief proces, waarin we opgedane kennis kunnen toepassen in andere wijken in Berkelland. Aan de hand van gebiedsgericht werken creëren we een leefbare wijk met een sterke sociale basis. Daarbij benutten we het talent en initiatief van inwoners en wijkpartners.

Doelen

- Iedereen heeft de mogelijkheid om mee te doen in de straat, buurt wijk of kern.
- We benutten het talent en initiatief van inwoners en wijkpartners.
- We stimuleren ouders/verzorgers om ervaringen met opvoeden met elkaar te delen; hun informele netwerk te versterken en te benutten. Daarmee versterken we de pedagogische basis.

Resultaten

2023:

- Het onderzoek naar de behoeftes van ouders/verzorgers is gereed.
- De visie sociale basis gemeente Berkelland is vastgesteld door het college.
- Uitbreiden website BerkellandActief.nl naar een activiteitenoverzicht voor uit eindelijk alle leeftijden
- De medewerkers in de sociale basis hebben de training verbindelaar gevolgd.
- Het jongerenwerk binnen het voortgezet onderwijs in Berkelland wordt opgezet.

2024:

- Op basis van het onderzoek onder ouders start een aanpak die de pedagogische basis versterkt.
- Vrijwilligersacademie voor vrijwilligers en inwonersinitiatieven.
- Het jongerenwerk op school wordt voortgezet, waarbij er wordt samengewerkt met andere gemeenten om een passend aanbod voor leerlingen te creëren op de scholen.

2025:

- Er zijn multifunctionele ontmoetingscentra (dorpshuizen) in alle kernen.
- De dorpskamers bieden in samenwerking met andere partijen activiteiten aan specifieke doelgroepen die extra aandacht behoeven, zoals mensen met beginnende dementie.

2026:

- De interventie ter versterking van de pedagogische basis is geëvalueerd en wordt – afhankelijk van de evaluatie – wel/niet geborgd.
- De rol van het jongerenwerk binnen het onderwijs wordt geëvalueerd en wordt – afhankelijk van de evaluatie - wel/niet geborgd.

Samenwerking

Binnen het aanbieden van jongerenwerk op middelbare scholen wordt intensief samengewerkt met de scholen, andere gemeentes, politie, boa's en Tactus. Binnen het versterken van de pedagogische basis, worden alle voorliggende partijen betrokken, waaronder de huisarts, Yunio/GGD, scholen en kinderopvanglocaties. Daarnaast werken we samen met de diverse inloopvoorzieningen in onze gemeente, zoals de dorpskamers.

4.3.1. Mantelzorg

Huidige situatie

De gemeente Berkelland biedt mantelzorgers ondersteuning vanuit het concept 'Knooppunt Mantelzorg'. De sociale wijkteams (Voormekaar) ondersteunen mantelzorgers bij het behouden van de eigen regie op het moment dat ze door (toenemende) mantelzorgtaken zoeken naar de balans in hun leven. Bij complexe vragen kunnen mantelzorgers terecht bij een mantelzorgcoach van Voormekaar. De mantelzorgcoach ondersteunt bij het vinden van passende ondersteuning en oplossingen om de situatie te verlichten. Denk hierbij aan advies, lotgenotencontact, huishoudelijke hulp voor mantelzorgers, cursussen en respijtzorg. De netwerkcoördinator faciliteert, verbindt en ondersteunt de partijen in het netwerk rondom de mantelzorgers, zodat zij tijdig kunnen signaleren en waar mogelijk bijdragen aan het ondersteunen van de mantelzorger. De actielijnen uit de Mantelzorgagenda 2023 – 2026 [file \(overheid.nl\)](#) geven hierbij richting aan onze inzet en de doorontwikkeling daarvan. Voor het thema 'samenwerking informele en formele zorg' zoeken wij samenwerking met gemeenten in de regio.

Doelen:

- We bieden flexibele en adequate ondersteuning aan mantelzorgers die aansluit bij de vraag en behoeften.
- We hebben een passend aanbod respijtzorg.
- Mantelzorgers weten waar ze terecht kunnen voor ondersteuning.
- De toegang tot regelingen voor mantelzorgers is vereenvoudigd.

Resultaten:

2023:

- De klankbordgroep Mantelzorg is opgericht en geeft adviezen om beleid te verbeteren.
- De informatievoorziening via de digitale sociale kaart is verbeterd.

2024:

- De aanvraag voor de mantelzorgwaardering wordt automatisch toegekend aan mantelzorgers die deze in 2023 hebben aangevraagd.
- We hebben zicht op wensen en behoeften m.b.t. respijtzorg.

2025-2026:

- Het respijtzorgaanbod sluit meer aan op wensen en behoeften van mantelzorgers en is beter toegankelijk.

- De kennis over mantelzorg is vergroot onder de stakeholders die te maken hebben met mantelzorgers (zoals bedrijven, scholen, buurten) en de teams Voormekaar, waardoor zij beter in staat zijn om de mantelzorger te ondersteunen.
- Mantelzorgers voelen zich erkend en ondersteund, kunnen zorgen op een manier die bij hen past en zijn in staat de zorg te combineren met andere activiteiten.
- De ketensamenwerking die bijdraagt aan de ondersteuning van mantelzorgers is versterkt.

Samenwerking

De gemeente werkt hierin samen met ervaringsdeskundige mantelzorgers, vrijwilligersorganisaties, zorgorganisaties, combinatiefunctionarissen, scholen en werkgevers, ProWonen, project Steen Alleen.

4.3.2. Een tegen Eenzaamheid

Huidige situatie

Het Voormekaar team welzijn en preventie geeft voorlichting aan vrijwilligers, mantelzorgers, zorgaanbieders, consultants van de Voormekaar teams, combinatiefunctionarissen sport & bewegen, kunst & cultuur en maatschappelijke organisaties over het (h)erkennen en signaleren van verschillende vormen van eenzaamheid. We zetten in op het vergroten van ons bereik. Met de nationale Coalitie Eén tegen Eenzaamheid slaan we samen met bedrijven, zorgaanbieders, maatschappelijke organisaties de handen ineen om eenzaamheid tegen te gaan. Dus zowel binnen het fysieke, sociale als het economische domein zorgen wij voor aandacht voor eenzaamheid.

Doel:

Herkennen en erkennen en het op gang brengen van de bewustwording van eenzaamheid en daarmee de zelf- en samenredzaamheid versterken.

Resultaten

2023:

- We starten met de Nationale Coalitie tegen Eenzaamheid en stellen met netwerkpartners een plan van aanpak op.
- Uitbreiding inzet FitArt voor de doelgroep 55-plussers

2024 en 2025:

- Uitvoering van het plan van aanpak

2026:

- De werkzame elementen uit de aanpak borgen

Samenwerking

We werken samen met de combinatiefunctionarissen sport & bewegen, kunst & cultuur, ondernemersverenigingen, zorgaanbieders, maatschappelijke organisaties en bedrijven.

4.3.3. Vrijwilligerswerk

Huidige situatie

In Berkelland dragen veel inwoners iets bij aan de samenleving. Mensen bieden elkaar onderling hulp of zetten zich in als vrijwilliger voor een activiteit, vereniging of maatschappelijke organisatie. Het Platform Vrijwilligers is er voor alle vrijwilligers, vrijwilligersorganisaties en verenigingen. Het is een plek waar kennis, kunde en ervaring op het gebied van vrijwilligerswerk gedeeld wordt. Regelmatig organiseert het Platform activiteiten en geeft zij een nieuwsbrief uit met nieuws, handige tips en informatie. Daarnaast is er een digitale vacaturebank voor vrijwilligersvacatures en burenhulp. De veranderende samenleving zorgt voor nieuwe uitdagingen in het vrijwilligerswerk. Zo is er een verschuiving te zien van structureel naar incidenteel vrijwilligerswerk. Ook veranderen de drijfveren om vrijwilligerswerk te doen, minder vanuit plichtsgetrouwheid en gemeenschapszin en meer vanuit waarden als idealisme en zelfontplooiing. Het Platform Vrijwilligers speelt hierop in en heeft een verbindende, faciliterende en ondersteunende rol zodat vrijwilligerswerk bij kan blijven dragen aan de samenleving.

Doelen:

- We werken aan toekomstbestendig vrijwilligerswerk en verbinden, faciliteren en ondersteunen vrijwilligersorganisaties en initiatieven.
- Vrijwilligerswerk draagt bij aan de versterking van het netwerk van inwoners en daarmee aan de sociale cohesie in de wijk en buurt.
- We zetten in op meer samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties, verenigingen en bedrijfsleven.

Resultaten

2023:

- We evalueren Berkelland doet! (de digitale vacaturebank voor vrijwilligerswerk) en voeren de aanbevelingen uit.
- De informatie over vrijwilligerswerk op de Berkellandwijzer is herzien en geactualiseerd.

2024 t/m 2026

- De samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties, verenigingen en bedrijfsleven is versterkt
- Inwoners die iets willen betekenen voor een ander en inwoners/organisaties die hulp kunnen gebruiken vinden elkaar.
- Vrijwilligers(organisaties) worden gefaciliteerd/ondersteund en kunnen het vrijwilligerswerk toekomstbestendig inrichten.

Samenwerking

De gemeente werkt samen met Naoverfonds, Bedrijvenkring, Culturijs, Sportfederatie, verenigingen, maatschappelijke organisaties en vrijwilligersorganisaties.

4.4. Een gezonde leefstijl

4.4.1. Opgroeien in een kansrijke omgeving en vroeg signalering alcoholproblematiek

Huidige situatie

Uit landelijke data blijkt dat er binnen de Achterhoek, in verhouding tot de rest van Nederland, overmatig veel alcohol door minderjarigen wordt genuttigd. Drugs speelt ook een te grote rol in het leven van jongeren, maar in mindere mate dan alcohol. De gemeente Berkelland vormt hierin geen uitzondering. Deze signalen worden al vanaf 2019 opgepakt door de gemeente en partners. Onder andere vanuit het Preventie Platform Jeugd Oost Achterhoek waarvan de gemeente Berkelland onderdeel uitmaakt. De speerpunten van 'Opgroeien in een Kansrijke Omgeving' zijn de basis. De gemeente Berkelland werkt samen met onderwijs, jongerenwerk, politie, verslavingszorg en andere partners middels diverse acties aan het terugdringen van alcohol- en drugsgebruik onder jongeren: 'NIX onder de 18' binnen de horeca; Aanpak "Veilige Keet"; Jimmy's; voorlichting aan ouders en jongeren op scholen en verenigingen; tijdige doorverwijzing naar verslavingszorg. Uit de meeste recente cijfers blijkt dat het nuttigen van alcohol onder jongeren in Berkelland afgelopen jaar fors is gestegen. Daarom zal de gemeente Berkelland extra preventie maatregelen inzetten binnen het middelbaar onderwijs.

Doelen

- De kennis over de gevolgen van alcohol en drugs vergroten onder jongeren en ouders
- Jongeren en ouders ondersteunen bij het maken van gezonde keuzes op het gebied van alcohol- en drugsgebruik.
- Een omgeving creëren waarin jongeren minder snel in aanraking komen met alcohol en drugs.
- De sociale norm onder inwoners is verschoven: alcohol- en drugsgebruik wordt niet als "normaal" beschouwd.

Resultaten

2023:

- Er is gestart met de implementatie van het programma "preventie van alcohol en drugsmisbruik" op alle middelbare scholen in Berkelland.
- 2024:
- De ouderbetrokkenheid rondom alcohol en drugsgebruik is vergroot, waarbij zij een grote rol spelen in het bijbrengen van "nieuwe" normen met betrekking tot alcohol- en drugsgebruik bij hun kinderen.
- Er is sprake van vroege interventie, door het identificeren van jongeren die een verhoogd risico lopen op het ontwikkelen van problematisch alcohol- en drugsgebruik.

2025:

- Het effect van de preventieve maatregelen is gemonitord en geëvalueerd, het is duidelijk welke aanpak het meest effectief is en waar bijsturing nodig is.
- De preventieve aanpak is uitgebreid naar andere vormen van verslavingen, zoals roken en problematisch gamen.